

การเลี้ยงสัตว์ทั่วไป

ตอนที่ ๑

โดย

นายประสพ บุรณมานัส สท.บ., ธ.บ., H.S. (ANIMAL NUTRITION)

อาหารที่มนุษย์รับประทานกันอยู่ทุก ๆ วันนั้นย่อมมาจากพืชและสัตว์ อาหารจากพืชมักจะได้อาหารมาจากสัตว์ไม่ได้ เพราะอาหารจากพืชส่วนมากมักจะให้กำลังงานเป็นส่วนใหญ่ ส่วนอาหารที่มาจากสัตว์นั้นมักจะให้แร่ธาตุและโปรตีนที่มีกรดแอมิโนเกือบครบถ้วน และแร่ธาตุเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าอาหารที่มาจากพืชบางชนิดจะมีโปรตีน แต่โปรตีนจากพืชนั้นมักจะขาดกรดแอมิโนบางอย่าง

ความสามารถในการเปลี่ยนพืชอาหารสัตว์เป็นอาหารของมนุษย์ จำพวกโปรตีน แร่ธาตุและวิตามินแล้ว นานมเป็นอันดับหนึ่ง ไข่เป็นอันดับสอง เนื้อหมูเป็นอันดับสาม เนื้อไก่ เบ็ด ห่าน เป็นอันดับสี่ ส่วนเนื้อโคนนเป็นอันดับห้า

ไก่เป็นสัตว์ที่กินอาหารจำพวกเมล็ดพืช (GRAIN) เป็นส่วนใหญ่ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่ผลิตอาหารจำพวกนี้เป็นจำนวนมาก เช่น ข้าว ข้าวโพด ข้าวฟ่าง เป็นต้น นอกจากนั้นดินเดิมของไก่อ้อยู่ในภาคพื้นของโลกในภาคนี้ ดังนั้นปัญหาในเรื่องการเลี้ยงไก่จึงไม่มากนัก นอกจากเราต้องการจะเลี้ยงให้ผลิตผลดียิ่งขึ้น ให้ทันกับความต้องการอาหารของมนุษย์ในโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างมากมาทุก ๆ ปี

ในประเทศไทยยังรับประทานไข่ไก่และเนื้อไก่กันน้อย เพราะรายได้ของประชาชนน้อยทำให้อำนาจในการซื้อน้อยไม่พอที่จะซื้อไข่ไก่หรือเนื้อไก่รับประทาน

สำหรับในประเทศอเมริกาในปี ค.ศ. ๑๙๕๖ ชาวอเมริกันกินเนื้อไก่คนละ ๒๑.๘ ปอนด์ ๗๐% ของเนื้อไก่จำนวนนั้นเป็นเนื้อไก่รุ่นกระทง และในปี ค.ศ. ๑๙๕๖ นั้น ชาวอเมริกันกินไข่ไก่คนละ ๓๖๘ ฟอง ซึ่งต่ำกว่าปี ๑๙๔๕ ซึ่งกินไข่ไก่คนละ ๔๐๒ ฟอง การเลี้ยงไก่รุ่น

กระทงในบ้นมีจำนวน ๑.๓ พันด้านตัว รัฐที่เลี้ยงไก่กระทงคือ รัฐยอร์เเย่ มีไก่กระทงถึง ๒๒๓ ด้านตัว แม่ไก่ ๑ ตัว ไข่ได้เฉลี่ย ๑๘๖ ฟอง ต่อปี รัฐที่แม่ไก่ ๑ ตัว ไข่ได้มากที่สุดคือ รัฐวอชิงตัน แม่ไก่ ๑ ตัว ไข่ได้เฉลี่ย ๒๓๘ ฟองต่อปี

ในไข่ ๑ ฟองมีน้ำ	๖๕.๕ %
โปรตีน	๑๑.๘ %
ไขมัน	๑๑%
แร่ธาตุ	๑๑.๗ %

ประโยชน์ในการเลี้ยงไก่

๑. เนื้อไก่เป็นอาหารที่อร่อย และมีประโยชน์แก่ร่างกาย
๒. ไข่เป็นอาหารที่ย่อยง่าย และให้คุณประโยชน์แก่ร่างกายมาก
๓. การเลี้ยงไก่ให้รายได้เร็ว ผู้เลี้ยงจะได้ไก่กระทงหนัก ๓ ปอนด์ขายใน ๘ - ๑๐ สัปดาห์ ไก่สาวจะไข่เมื่ออายุ ๔ เดือน
๔. การเลี้ยงไก่กระทงหนัก ๑ ปอนด์ ใช้อาหารเพียง ๘ ปอนด์ ไม่มีสัตว์ชนิดใดที่จะมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารสัตว์เป็นเนื้อดีเท่าไก่ คนเลี้ยงไก่ใช้ใช้อาหาร ๕ - ๗ ปอนด์ ในการผลิตไข่ ๑ โหล
๕. การเลี้ยงไก่ให้รายได้ตลอดปี
๖. การเลี้ยงไก่ไม่ต้องใช้เนื้อที่มาก ในเวลานที่คืนในประเทศไทยราคาแพงมาก
๗. ใช้เงินคืนเงินที่ออกมาได้เร็ว ถ้าเลี้ยงไก่กระทงก็ใช้เงินคืนได้ก่อน ๓ เดือน ถ้าเลี้ยงไก่ไข่ก็จะใช้เงินคืนได้ประมาณ ๔ เดือน
๘. การเลี้ยงไก่เป็นรายได้ช่วยครอบครัวของข้าราชการและนักธุรกิจอย่างดี
๙. การเลี้ยงไก่เหมาะสำหรับผู้หญิง, เด็ก และคนแก่ ที่ออกจากงานแล้ว
๑๐. การเลี้ยงไก่เป็นงานอดิเรก และให้ความเพลิดเพลิน

เป็นเวลานานมาแล้ว ที่ไก่ได้เข้ามามีส่วนสำคัญในชีวิตของมนุษย์ในหลาย ๆ ทาง ซึ่งจะเห็นได้จากมีการกล่าวถึงอื่กาคำผู้ในคัมภีร์ไบเบิ้ล และมีผู้พบรูปวาดไก่ตัวผู้บนเศษหม้อแตกในที่ฝังศพอียิปต์ของ TUT TANKHAMEN ไก่เป็นที่สนใจมาแล้วแต่ดั้งเดิมจนถึงใน

ปัจจุบันนี้ เช่น ไข่ไก่ให้คุณค่าทางอาหารสูง ส่วนเนื้อนั้นมีความสำคัญรองลงมา และชนไก่ ไข่เป็นเครื่องประดับ ทำเครื่องใช้ ทำหมอน พูก และอื่น ๆ

ในสมัยโบราณลักษณะการต่อสู้ของไก่ป่าทำให้เกิดการเร้าใจแก่นมนุษย์ในการที่นำ ไก่ป่ามาเลี้ยงเพื่อการกีฬาไก่ชน ดังเช่นใน ค.ศ. ๑๕๘๘ กษัตริย์ของฮาจิน (Achin) ใน สุมาตราตะวันตกได้ใช้เวลาด่วนใหญ่ของพระองค์ในการดื่มและการกินร่วมกับนางสนม พร้อมกับทอดพระเนตรการชนไก่ ชาวฮะวาเป็นผู้ที่ชอบกีฬาการชนไก่ ถึงแม้เขาเหล่านั้นจะจน เหลือเกิน เขาจะขายทรัพย์สินสมบัติทุกอย่างในเมื่อเวลาต้องการเงินก่อนขายไก่ชน การเลี้ยง ไก่ชนจะต้องใช้ความสามารรถและเชี่ยวชาญเป็นพิเศษเกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์ การให้ อาหารและการเลี้ยงดู ในอังกฤษที่เคยมีกีฬาการชนไก่ และได้มีการยกเลิกโดยอำนาจของ สภาใน ค.ศ. ๑๘๔๘ ซึ่งในบั้นเองได้มีการแสดงเกี่ยวกับสัตว์ปีกครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา ที่เมืองบอสตัน

นอกจากนี้ยังได้มีผู้พบหลักฐานว่าในประเทศจีนและประเทศอินเดียนั้น มีการเลี้ยง ไก่ก่อนคริสต์ศักราชถึง ๓๒๐๐ ปี มีคำแปลคำหนึ่งคือคำว่า "ไก่" (Ki หรือ Kai) นี้ ในพจนานุกรมโบราณของฝรั่งเศสว่า "The Domestic Animal Which Knows The Time" ซึ่งตรงกับคำภาษาไทยว่า "ไก่" เพราะคนไทยย่อมทราบกันดีแล้วว่า ไก่ขันใน เวลากลางคืนนั้นบอกเวลาเช่นเวลาเข้าครุ เป็นต้น ไก่ในประเทศจีนและอินเดียได้ขยายพันธุ์ ในประเทศอิหร่าน (เปอร์เซีย) เมื่อ ๖๐๐ ปี ก่อนคริสต์ศักราช เพราะไก่ได้มีตัวตนในพิภพทาง ศาสตร์ของชาวเปอร์เซียและมีเด้ากันว่าในโบราณนิยายของชาวเปอร์เซียถึงเรื่องไก่ ต่อมา ชาวเปอร์เซียหรืออิหร่านก็ได้บุกรุกยุโรปและได้นำไก่ไปเผยแพร่จนถึง ยุโรป ทางภาคตะวันตก และหมู่เกาะอังกฤษ จากยุโรปตะวันตกนี้เองได้มีผู้นำไก่ไปยังอาฟริกาใต้, ออสเตรเลีย, อเมริกาเหนือและใต้

สำหรับการฟักไข่โดยไม่มีแม่ไก่ฟักนั้น ได้มีทำกันมาหลายร้อยปีแล้ว ในประเทศ จีน, เอเชียตะวันตกเฉียงใต้, ญี่ปุ่น และอียิปต์ ดังเช่น อริสโตเติลได้กล่าวไว้ ๔๐๐ ปี ก่อนคริสต์ศักราชว่าในประเทศอียิปต์ได้มีการฟักไข่ในดินโดยใช้หมกไข่ในมูลโค สำหรับ ประเทศจีนใช้แกลบซึ่งคนจีนส่วนมากก็ยังใช้ฟักไข่ด้วยวิธีนี้ในประเทศไทยในขณะนี้ ต่อมา ค.ศ. ๑๖๔๔ ในทวีปยุโรปได้ เฟรดเดอริกที่สี่อง ซึ่งเป็น Grand Duke ของทอสดาน่า ได้

นำผู้เชี่ยวชาญการฟักไข่จากกรุงโคโร มายืมเมืองฟอเดนด์และให้สร้างเครื่องฟักไข่แบบอียิปต์ขึ้น ไข่ไก่ชุดแรกที่ทำการฟักมีจำนวน ๑๔๔ ฟอง ๖๓ ตัว ซึ่งนับว่าฟักออกได้ ๔๒.๓๖ %

นกหรือไก่ที่รู้จักครั้งแรกได้พบเป็น FOSSIL ในสมัย JURASSIC AGE คือเมื่อประมาณ ๑๕๐ ล้านปีมาแล้วชื่อ ARCHE - OPTERA พวก Archaeopteryn มีขนาดเท่า ๆ กับกิ้งก่า มีหางคล้ายหางของพวก Lizard และตามขอบหางก็มีขนแบบไก่ และครึ่งหนึ่งของปีกมี ๓ นิ้ว แต่ละแบบมีเดือเท่าและมีหนึ่งคู่ตาม ขากรรไกรซึ่งภายในเป็นฟัน มีส่วนซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะของสัตว์เลื้อยคลาน นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าสัตว์ปีกพวกนกที่มดลูกอยู่ในปัจจุบันนั้นวิวัฒนาการมาจากสัตว์เลื้อยคลานพวกเลื้อยคลานที่มีเดือ

เราเรียกสัตว์พวกนก Aves ซึ่งมาจากภาษาละตินว่า "AKIS" ซึ่งแปลว่านก พวกนกมีหลาย Family หลาย orders แบ่งออกไปตามลักษณะต่าง ๆ ของมัน นกจำพวกไก่, ไก่ฟ้า, นกยูง, ไก่ตอก, ไก่วง อยู่ใน order :- Gelliforms Family :- Phasianidae/ Subfamily :- Phasianinae และ Genus :- Gallus ต่อมาได้มีการผสมพ่อไก่กับแม่ไก่ตอกซึ่งอยู่ใน Family เดียวกัน ปรากฏผลออกมาว่าลูกไก่บางตัวตาย บางตัวตายตอนลูกไก่จะออกจากไข่ แต่มีบางคนได้รับความสำเร็จในการผสมพ่อไก่ตอกกับแม่ไก่ นอกจากนั้นมีการผสมระหว่างพ่อไก่กับแม่ไก่วงโดยผสมเทียม ซึ่งให้ผลถึง ๒๘ % และมีผู้รายงานว่า ได้เห็นลูกผสมที่เกิดขึ้นจนถึงอายุ ๒๗ วันแล้วก็ตายในไข่ นอกจากนั้นลูกหลานที่ได้จากการผสมไก่ฟ้าตัวผู้ กับแม่ไก่ส่งวนมากแล้วจะเป็นตัวผู้และจะไม่ค่อยเป็นหมัน จากการทดลองที่ได้ผลดังนี้ เป็นการผสมระหว่างนกกึ่งตัวผู้กับแม่ไก่ซึ่งสามารถผสมได้

ถิ่นกำเนิดของไก่พันธุ์ปัจจุบัน

ถิ่นกำเนิดของไก่พันธุ์ต่าง ๆ ในปัจจุบัน คือภาคใต้และภาคกลางของประเทศอินเดีย แถบภูเขาหิมาลัย ฮิสซัม พม่า ลังกา สุมาตรา ชวาและหมู่เกาะทางตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไก่ป่ามี ๔ Species ด้วยกันคือ :-

๑. Gallus gallus เช่น Gallus bankizs และ Gallus ferugineus, ซึ่งได้แก่ Red Jungle fowl) และพบในอินเดียตะวันออก, พม่า, ไทย, สุมาตรา
๒. Gallus sonneratii ได้แก่ไก่ป่าดีเทา (Gray Jungle fowl) ซึ่งพบทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย

๓. Gallus lafayettis (Ceylon Jungle fowl) ซึ่งพบในประเทศลังกา

๔. Gallus vairus ได้แก่ Java Jungle fowl ซึ่งพบแถวหมู่เกาะชวาและไคโล
เคียง Java Jungle fowl ต่างกับอีก ๓ species ตรงที่มีเขี้ยวอันเดียว ริมขนหงอนเรียบ
มีขนหางพิเศษ

ได้มีผู้กล่าวว่าไก่พันธุ์ปัจจุบันนี้เป็นเชื้อสายของไก่ ๔ species นี้ เว้นแต่พวกเอเชีย
(Asiatic Class) ซึ่งได้แก่พันธุ์ โคชิน, บราม่า และแดงชาน เพราะไก่พวกนี้ ช่องใน
กระดูกที่ระหัดสำหรับ Spinal Cord ถอดมานานนี้ คงผาดผ่นไก่พันธุ์ปัจจุบัน รวมทั้งไก่
ป่าทั้ง ๔ Species นี้มีช่องดังกล่าวไปทางราบ (Horizontal) แต่บางคนก็เชื่อว่าคงมีเดือดัก
ป่าเหล่านี้บ้างไม่มากนัก

นักธรรมชาติวิทยาที่มีชื่อเสียงชาวอังกฤษ ชื่อคาร์วิน และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสัตว์
ปีก ชาวอเมริกาชื่อบับ ได้ให้ความเห็นว่าพวกไก่ที่เลี้ยงเร่ร่อนสืบตระกูลมาจาก Gallus gallus
คำว่า featheared shank ซึ่งแปลว่าหน้าแข้งขน นี้นับเป็นการเรียกที่ผิด เพราะความจริง
แล้วต้นไก่ต่างหากที่มีขน เพราะขนไปมีที่กระดูก Terso—metatarsus ซึ่งเปรียบได้กับ
metatarsus และ Tarsus ของคนและสัตว์เดือดักด้วยนานม่อน ๆ ซึ่งเป็นต้นของคนและ
สัตว์เดือดักด้วย

ไก่ป่าพันธุ์ Red Jungle fowl มีความแบบขนคล้ายกันมากกับไก่พันธุ์ Black—
Breasted Red—game ความและแบบของพันธุ์ modern Brown Leghorn ความและแบบ
ขนของ Red Jungle fowl ใกล้เคียงคล้ายกับผิวเมือของไก่พันธุ์ Black Brested Game
Bantam ซึ่งผิดกันเล็กน้อยกับไก่ตัวเมือในพันธุ์ Light Brown Leghorn ต่างกับ Red
Jungle fowl โดยมีพันธุ์ชาวแทนที่จะเป็นดีเหลืองทอง ส่วน Java Jungle fowl ต่างไป
จากอีก 3 species นี้ คือตัวผู้จะมีขนสีดำและมีดีเขียวปน และตัวเมียมีขนสีน้ำตาล และ
ดีเขียวปนอยู่ทั่วไป

ไก่พันธุ์ปัจจุบันสืบตระกูลมาจาก ๔ species ดังกล่าวแล้ว แต่ละ species นั้นขน
มีดีแตกต่างกัน พันธุ์ปัจจุบันมีลักษณะหลายอย่างที่ไม่เหมือนพันธุ์เดิม ที่เปลี่ยนแปลงไปก็
มีดีของขนหงอน ขนทิวา และดีของเปลือกไข่ เช่นมีเปลือกดี Blue

นักผสมพันธุ์สัตว์ได้ทำการปรับปรุงให้ไก่มีลักษณะต่าง ๆ แยกต่างไปจาก บรรพคา
ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับทางเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้จาก

ในทวีปเอเชีย มีพันธุ์ บราม่าโคชินและแดงชาน ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีขนที่แข็ง พันธุ์ บราม่า Pea Comb ซึ่งไม่มีใน & species ส่วนพันธุ์ โคชิน แดงชาน มี Single comb นอกจากนี้ก็มีไก่พันธุ์ ตูมาตราดำและไก่พันธุ์ ซิดกเป็นต้น

ในประเทศญี่ปุ่น มีพันธุ์ โยโกฮามา หรือ โทซา หรือฟินิกซ์ ซึ่งเลี้ยงกันมาก คือผู้มีราคาแพง เพราะมีขนหางยาวเป็นพิเศษ ยาวประมาณ ๖ ถึง ๒๐ ฟุต

ในประเทศเบลเยียม ได้มีการปรับปรุงในด้านไข่เนื้อไก่เป็นอาหาร มีพันธุ์ แคมโพน ที่เลี้ยงกันมาก นอกจากนี้ก็มีพันธุ์ เบรกเกด และมีพันธุ์ มาดิน ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ใหญ่ที่สุดของเบลเยียม และให้เนื้อมากเป็นพิเศษ

ในประเทศอังกฤษ เพราะว่ามีอังกฤษได้มีความสนใจเกี่ยวกับกักพาการต่อสู้ของไก่มานาน จึงได้มีการปรับปรุงกันมาก และพันธุ์ที่เลี้ยงกันมาก คือไก่พันธุ์ ค็อกกิง ฮอว์พิงกัน และซิดเช็ก พันธุ์ ค็อกกิง มี ear lobe ตัดแหว่ง เบดดอกไข่สีขาว มี ๕ นิ้ว นอกจากนี้ก็มีพันธุ์ คอวินซ์ ตัดอกขเกรย ซึ่งเป็นไก่มี ear lobe ตัดแหว่ง ไข่สีขาว และไก่พันธุ์ ตูแปงเกิด และแฮมเบอร์กด์ดำ ซึ่งมีเคียวแห่งขน

ในประเทศฮอลันดา ไก่ที่เลี้ยงกันก็มีพันธุ์ บารันเวดเคอร์ ซึ่งให้ไข่ที่มีเปลือกไข่ดี หน้าตาดีมาก ไก่พันธุ์ เกรต้า มี ear lobe ตัดขาว ส่วนไก่พันธุ์ ไวท์เครีทชและแบดกคิช เชื่อว่าดีเพราะเกิดมาจากพันธุ์ ไวท์เครีทช - โพลิช ซึ่งมี crest ตัดขาว ซึ่งไม่พบเลยในพวกไก่ป่าที่ก่ด้าวข้างต้น

ในประเทศฝรั่งเศส ส่วนมากเลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อ พันธุ์ที่เลี้ยงมีพันธุ์ เกรเวเคอร์ ฮูคานต์ ฟาเวโรเต, และดาเฟเซ ไก่พันธุ์ ฮูคานต์ มีลักษณะแปลกคือมี ๕ นิ้ว Crest มี Bread muff ซึ่งจะไม่พบเลยในไก่ป่า & species นี้เลย และดาเฟรเซยังมี Horned Gomb เดี่ยวอีกด้วย

ประเทศเยอรมัน ที่เลี้ยงกัน คือพันธุ์ Creeper ซึ่งมีปีกและต้นมาก และไก่ Laken felder

ในประเทศอิตาลี มีพันธุ์ แองโกน่า และไก่เด็กฮอว์นชนิดต่างๆ

ในประเทศสเปน มีพันธุ์ โมนอร์ก้า แต่แบบชนิดดำหน้าขาว และยังมีพันธุ์ แอนคาตเชอนซึ่งมีขนดี Blue

ประเทศอเมริกากลางและอเมริกาใต้ มีไก่พันธุ์ Aruacana ซึ่งมีเปลือกไข่สี Blue และผสมพันธุ์กันในประเทศชิลี ต่อมาจึงกระจายพันธุ์ทั่วไป

พันธุ์ และชนิดต่าง ๆ ที่ได้มีการปรับปรุงในอเมริกา คือบา และคานาคา มีพันธุ์ แชนเตคเดอ (Chantecler) คิวบาเดยา เดลาแอร (Dela-ares) โดมินิเก้ (Dominique) เจอชด์ดำ เจอชด์ไท์โยแอนที นิดแฮมเชียร์ พัดมีทรีออค โรตไฮแดนด์แดง โรตไฮแดนด์ขาว และไวแอนค็อท

ในการสร้างไก่พันธุ์ใหม่นั้น มีการกระทำโดยมีจุดประสงค์หลายอย่าง บางทีก็ต้องการให้มีเนื้อมากขึ้น หรือมีไข่มากขึ้น หรือมีทั้งสองอย่าง พันธุ์ใหม่ที่ได้จะต้องเป็นพันธุ์ที่ผสมลักษณะถาวรอยู่เสมอ ส่วนมากมีการปรับปรุงเกี่ยวกับการให้ไข่และให้เนื้อ และให้โตพันธุ์ที่โตพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน หรือบางทีเพื่อให้โตไ้โตเร็วเขาก็ใช้ผสมพันธุ์แท้กับพันธุ์แท้ ซึ่งลูกจะโตเร็ว เขาใช้วิธีนี้ในการเลี้ยงไก่รุ่นกระทง (Broiler)

ลักษณะที่แตกต่างกันของพันธุ์ หนึ่งกับอีกพันธุ์ หนึ่งนั้น จนเป็นลักษณะแตกต่างที่เห็นได้ชัด นอกจากนั้นต่างกันที่รูปร่าง ไก่พันธุ์เด็กฮอร์นต่างกับพัดมีทรีออคที่รูปร่าง ส่วนพันธุ์เด็กฮอร์นกับแดงโกน่านั้น มีรูปร่างคล้ายกัน ต่างกันตรงที่ขน นอกจากนั้นพันธุ์ต่าง ๆ จะแตกต่างกันที่ Ear lobe ลักษณะของหงอน รูปร่างของปีกและหน้าหนักเป็นต้น

ในไก่พันธุ์หนึ่ง ๆ จะมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่นสีของขน รูปร่างของหงอนเป็นต้น ไก่เด็กฮอร์นมีหลายชนิด เช่นมีด้าขาว ดับฟ ดี้ด้าเป็นต้น ไก่พันธุ์ บารพัดมีทรีออคก็มีชนิด บารดับฟ ขาว เป็นต้น ไก่พันธุ์เด็กฮอร์นยังแบ่งย่อยออกไปอีกเป็นพวกหงอนจักร และหงอนโรต

จากดีของขนเราสามารถแบ่งพันธุ์ และชนิดพันธุ์ ออกเป็น ๒ พวก คือ

๑. พวกที่มีดีเดี่ยวล้วน เช่น ดี้ด้า ขาว บลู
๒. พวกที่มีดี ๒ ดี หรือมากกว่าพวกมีด้าและดีขาว มีพันธุ์ บาร-พัดมีทรีออค ซิดเวอร์-แคมโพเน่ และซิดเวอร์เฟ้นซิดแฮมเบอร์รี่ แต่ในพันธุ์ โกลเด้น-แคมโพท์ และ โกลเด้นเฟ้นแฮมเบอร์รี่ แทนที่จะเห็นดีขาวดัดเป็นดีทอง

ไก่พันธุ์ ซิดเวอร์ด่าง แองโกน่านั้น และสีเบ็กเกิดซัดเซ็ก จะมีด้าและดีขาวภายในขนอันเดียว สำหรับ Lacing และเฟ้นซิดถึงของขนนั้นจะพบไก่หลายชนิดด้วยกันคือ เช่น

oenceing feather จะพบในค้ำคอกนิน พาทริสโกติน ส่วนแบบ Lacing จะพบในพันธุ์ เดชไวยานค็อค บดดูแอนแอนตาจูเรียน และไวท์เดชเดคคอริน

ในบางชนิด ตีของขนและแบบขนจะมีลักษณะเหมือนกันในคิ้วและคิ้วเมีย เช่น ซิดเวอร์แคมพิน โกลเด็นแคมพิน โมคเคิลยูคานด์ ไทท์บรามมา ไทท์รีดเช็ก ซิดเวอร์ โพลิช โกลเด็นโพลิช

มีที่อยู่หลายชนิด ซึ่งมีแบบของขนต่างกันในตัวผู้และตัวเมีย เช่นพันธุ์ บราวน์- เด็กฮอร์น ซิดเวอร์เฟ้น ซิดแฮมเบอร์ก ซิดเวอร์เกรย์ค็อคกิง ซิดเวอร์เดชไวยานค็อค

ในแหล่งที่อยู่ตามธรรมชาติแล้ว พันธุ์ Gaulls มีไข่ได้ ๒๐-๓๐ ฟอง และจะเริ่มฟัก เมื่อไข่ได้ ๒๐-๓๐ แล้ว mallac Duck ซึ่งเป็นเบ็ดป่าปกติแล้วไข่ ๑๒-๑๘ ฟองเท่านั้น แต่ ถ้าเราเก็บไข่ทุกวันและรังไว้ในคอกคอกนิตถางถิ่น มันจะสามารถไข่ได้ถึง ๘๐-๑๐๐ ฟอง พวก Guilus ตัวเมีย ถ้าให้อาหารที่ถูกต้องเพียงพอ ให้แสงตามต้องการ จะให้ไข่มาก มากกว่าที่เราเลี้ยงมันตามธรรมชาติ และมันจะโตเร็วและมีเนื้อมาก

พวกไก่ป่ามันจะวางไข่ในจำนวนเพียงพอแน่นอนเพื่อคงพันธุ์ไว้ สำหรับไก่ในพันธุ์ ใหม่ ๆ เราต้องการปริมาณและคุณภาพของไข่ คดอดจนมีความสามารถฟักเป็นค็อคได้สูงและ เจริญเติบโตเร็ว

เกี่ยวกับเรื่องขนแล้วก็ได้ได้รับความสนใจเช่นไก่พันธุ์ เด็กฮอร์นที่แพร่หลายเพราะขนและ เป็ดอก ไข่ของมันมีสีขาวซึ่งเป็นที่ยอมรับของชาวอเมริกาและคานาดา ชาวอเมริกาและคานาดา ชอบไก่พันธุ์ที่มีหนังเหลือง ไม่มี Creat และ

ทุกวันนี้มีการได้รับความสำเร็จใน การสร้างปรับปรุงพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งจะเพิ่มปริมาณ ไข่และเนื้อ ปัจจุบันไก่จะมีน้ำหนักตามต้องการ เมื่ออายุเพียง ๓๐-๓๒ อาทิตย์ ซึ่งไม่เคย ปรากฏมาเลยในระยะ ๓๐ ปีที่แล้วมา และผู้ฟักไข่ควรจะได้ทราบปัญหาในการผสมพันธุ์ และการแก้ไขได้ด้วย

ไก่พันธุ์ผสม

ปัจจุบันนี้มักจะเลี้ยงไก่ถูกผสมโดยวิธี Cross Breeding หรือ Incrossing เพื่อรวมเอาลักษณะที่ดีของ Lines หรือพันธุ์ที่มาผสมกัน นอกจากนั้นยังทำให้เกิด Hybrid

Viger ซึ่งทำให้ไข่ตกช้น โตเร็วช้น ใช้อาหารมาบำรุงได้มาก การตายลดลงและคุณภาพของซากไก่อดีขึ้น

พันธุ์ไก่ที่นิยมมาใช้ทำแม่ไก่ไข่วอก Cross Breed หรือ Incross breed คือไก่เด็กฮอร์นขาว ไก่ไฮแลนด์แดง นิวแฮมเชียร์แดง บาร์พดัมทรีฮอก ไวท์พดัมทรีฮอก ฮอดดาต้อพและไมเนอร์ก้าขาว

พันธุ์ไก่ที่นิยมมาใช้ทำไก่รุ่น กระทั่งพวก Cross Breed หรือ Ir. Cross Breed คือไก่พื้นไวท์พดัมทรีฮอก และไก่พื้นนิวแฮมเชียร์ตัวเมียซึ่งไข่ตก นิดหนึ่งเหลือง ขนขาวหรือบางแถมมีเนื้อซึ่งมีคุณภาพดีพันธุ์ ไคพื้นธุ์หนึ่งมาดัมกับไก่พื้นธุ์ คอร์นิชขาว หรือซิดเวอร์คอร์นิช หรือ Strain ของพันธุ์อื่น หรือ Incross Lines ซึ่งมาจากการผสมระหว่างขนขาว Eominant กับไก่พื้นธุ์เนื้อ

การคัดเลือกพันธุ์ไก่มาเลี้ยง

ในการจะเลือกพันธุ์ไก่มาเลี้ยง ไม่ว่าจะเลี้ยงไก่ไข่หรือไก่รุ่นกระทั่งพิจารณาคือ:-

๑. ตลาคที่ราคาจะเอาไก่หรือไข่ไปขายชอบไก่หรือไข่อย่างไร
๒. จำนวนผลิตผลที่ตลาคต้องการ เพราะถ้าเลี้ยงมากเกินไปจะเกิดฉันทลาค
๓. ไก่บางพันธุ์ดีเฉพาะไข่ตก ไก่บางพันธุ์ดีเฉพาะเนื้อ ไก่บางพันธุ์ดีทั้งสองอย่าง
๔. เมื่อการเลี้ยงไก่เจริญมากก็จะต้องใช้ความเชี่ยวชาญเพราะว่าจะเลี้ยงไก่ไข่เท่านั้น หรือเลี้ยงไก่เพื่อเอาไข่พัก สำหรับผลิตลูกไก่รุ่นกระทั่งขายหรือผลิตลูกไก่ไข่คอกขาย หรือผลิตลูกไก่คอกขาย

การเลือกพันธุ์ไก่มาเลี้ยงเอาไว้ จะต้องเลือก:-

๑. ไก่ที่ให้ไข่ได้มาตรฐาน
๒. ขนาดของไข่ได้มาตรฐาน
๓. ดีของไข่และคุณภาพภายในไข่ดี
๔. ไข่ตก (สถิติใน ๓ ปี)
๕. ไก่อาหารมันดีไม่คั่งง่าย
๖. มีลักษณะที่เชื่อว่าจะไม่กกไข่
๗. ดูสุขภาพดีและแข็งแรงและตายน้อย

- ๘. มีลักษณะที่เชื่อว่าจะไม่มันดีย์ Cannibalist
 - ๙. ขนาดของคอกและอาหารที่จะใช้เลี้ยง
 - ๓๐. คุณภาพของอาหารที่ทำให้ผลิตไข่ ๓ โหลด้วยราคาถูกลง
 - ๓๒. พันธุ์ลูกไก่ที่จะหามาเลี้ยงหาได้ง่าย
 - ๓๓. ราคาของลูกไก่พันธุ์นี้ไม่แพง
- การเลือกพันธุ์ไก่มาเลี้ยงเป็นไก่รุ่นกระทรง จะต้องเลือกฝึกกับการเลือกไก่มาเลี้ยง

เอาไว้ คือ:-

- ๑. เนื้อจะต้องมาก
- ๒. โตเร็วมากที่สุด
- ๓. ดีผิวหนังต้องดีเหลือง
- ๔. ขนต้องดีขาวและดีมีน้ำเต็ม
- ๕. ความสามารถในการกินอาหารน้อยแต่ให้เนื้อมาก
- ๖. มีลักษณะที่เชื่อว่าจะไม่มันดีย์ Cannibalism
- ๗. สุขภาพดี แข็งแรง คายน้อย
- ๘. อารมณ์ดีไม่คันทาย
- ๙. ซากไก่ที่ทำเรียบร้อยแล้วนำมารับประทาน
- ๓๐. พันธุ์ลูกไก่ที่จะเลือกหาซื้อได้ง่าย
- ๓๑. ราคาของลูกไก่พันธุ์นี้ไม่แพง

การเลี้ยงไก่ในประเทศอเมริกาและแคนาดา

ในปี ค.ศ. ๑๖๐๗ ครอบครัวของชาวอังกฤษประมาณ ๓๐๐ คนได้มาตั้งรกรากอยู่ในประเทศอเมริกาที่ Jamestown Island รัฐเวอร์จิเนียโดยนำไก่เข้ามาด้วยเป็นครั้งแรก

- ค่อนข้างมีผู้นำเข้ามาเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในครั้งศตวรรษแรกของศตวรรษที่ ๑๗
- ค.ศ. ๑๗๕๕ อเมริกาได้สร้างเครื่องฟักไข่เป็นครั้งแรกโดยใช้ชนิดที่ชื่อ Cantelo's Patent Incubator ของอังกฤษ
- ค.ศ. ๑๘๕๗ มี Poultry show ครั้งแรกที่เมืองบอสตันในสหรัฐอเมริกา
- ค.ศ. ๑๘๗๓ จัดตั้งสมาคมการเลี้ยงไก่ของอเมริกาซึ่งมี Standard of Excellence และการประกวดไก่คดอคนการให้รางวัล

- ค.ศ. ๑๘๗๔ ได้มีการจัดพิมพ์ American Standard of Perfection ซึ่งมุ่งจุดประสงค์ในเรื่องลักษณะ เป็นความสำคัญอันดับหนึ่ง ส่วนเรื่องจำนวนไข่ และคุณภาพของเนื้อเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอันดับรอง
- ค.ศ. ๑๙๐๐ จึงได้มี Record of Performance ซึ่งทำการตรวจสอบและวางมาตรฐานเพื่อให้ผู้ไก่มีคุณภาพดีขึ้น ไข่มีจำนวนมากขึ้น และในบั้นใดไรต์หลักของเมนเคด ในการปรับปรุงพันธุ์ไก่ และเริ่มใช้รังค
- ค.ศ. ๑๙๒๕ ได้มีการใช้เครื่องกกตุ๊กไก่อย่างกว้างขวาง
- ค.ศ. ๑๙๓๐ ได้มีการใช้ Artificial Light ในการเพิ่มผลผลิตของไข่
- ค.ศ. ๑๙๓๐-๑๙๔๕ ในระยะนี้ได้ทำการผสมพันธุ์ไก่ที่มุ่งจุดประสงค์ให้มีไข่ตกรและ มีเนื้อด้วย (Dual purpose) ซึ่งจะเห็นได้ว่าน่าจะเป็นระยะเดียวกับเมืองไทยในปัจจุบันเพราะสำหรับเกษตรกรในชนบท และร้านฟักไข่เริ่มขยายตัว คือมีขนาดใหญ่ขึ้นและจำนวนมากขึ้น และรัฐบาลได้เข้าควบคุมไข่ที่จะ ฟักจะตั้งกักไข่ไม่ค้อออก และต้องผ่านการตรวจโรคชขาวมาแล้ว
- ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๔๕ เป็นต้นมาในอเมริกาเกิดการแข่งขันในการผลิตอาหารราคาถูกจึงทำให้จุดประสงค์ในการผลิตไก่แตกต่างออกไปกับวิธีเก่า เช่น ผลิตไก่สำหรับไข่ คือ ต้องการไก่ขนาดเล็กแต่ให้ไข่ใหญ่และไข่ตกร หรือ ผลิตไก่สำหรับกินเนื้อ ซึ่งต้องการไก่ที่โตเร็ว โตกว้าง หน้าอกมีเนื้อมากนูน และอัตราเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อ (Feed conversion Rate) น้อยที่สุด

เพราะเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้เกิด

๑. การสร้างไก่ข้ามพันธุ์ (Crossbreeding หรือ Hybridization) ชายเพราะทราบ ว่า Hybrid Vigor นั้นทำให้เพิ่มผลผลิต โดยจ้างนักผสมพันธุ์ ที่เชี่ยวชาญมาทำการทดลอง และสร้างพันธุ์ ขึ้น และพันธุ์ ที่สร้างขึ้นมาจะไม่สามารถถ่ายทอดความดีมาให้ได้ทุกด้านได้ ทำให้เกิดการเชี่ยวชาญผลิตลูกไก่ ผู้เลี้ยงจะต้องคอยตั้งพันธุ์ จากบริษัทผลิตลูกไก่ในเรื่อง การเลี้ยงแบบนั้น ในประเทศไทยมีทั้งข้อดีและข้อเสียซึ่งข้าพเจ้าจะกล่าวในโอกาสต่อไป

๒. เรื่องการผลิตไก่รุ่นกระตังจะให้มันน้ำหนัก ๓-๔ ปอนด์ในเวลา ๘ สัปดาห์ โดยเร่งทั้งการผสมพันธุ์ อาหารและโภชนาการสัตว์ทดลองจนการเลี้ยงดูให้มีประสิทธิภาพที่สุด ทำให้เกิดการทดลอง ค้นคว้าในเรื่อง อาหาร และโภชนา การสัตว์ จนเกิดการ เชี่ยวชาญ การผลิต

อาหาร โรงงานผลิตอาหารก็จะผสมอาหารสำเร็จรูปพร้อมด้วยคำแนะนำมาเสร็จ ผู้เลี้ยงจึง
เห็นหน้าตาอย่างเดียวกัน คือ การเลี้ยงดู (management)

๓. สำหรับการผลิตนม ผู้เลี้ยงจะหาความรู้ได้จาก มหาวิทยาลัย และ สถาบันทดลอง
ต่าง ๆ เพราะเรื่อนักได้มีการทดลองกันมาก เกี่ยวกับการควบคุมสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลเกี่ยว
กับการเลี้ยงไก่ เช่นการตั้งคอกตามฤดูกาลต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับอุณหภูมิ แสงสว่างความ
ชื้น นอกจากนี้ เครื่องมือเครื่องใช้ในการเลี้ยงก็ปรับปรุงให้มีเพียงจำนวนน้อยสามารถ
เลี้ยงไก่ได้จำนวนมาก เช่นเครื่องให้อาหารอัตโนมัติ เครื่องให้น้ำอัตโนมัติ เครื่องทำความสะอาด
ตะออดตั้งที่ไว้รองพ่นคอก (Litter) เครื่องล้างไข่ เครื่องฟักไข่อัตโนมัติ เครื่องคัดเด็ก
ขนาดไข่เป็นต้น

การเลี้ยงไก่ในประเทศไทย

ประเทศไทยได้เริ่มตั้งไข่ไก่ไปขายประเทศอังกฤษตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๖๕ ตลาดซื้อ
ไข่ไก่จากเดนมาร์กคือ เยอรมัน นอกนั้นก็ประเทศสวีเดน เนเธอร์แลนด์ อิตาลี และฝรั่งเศส
เป็นต้น ประเทศไทยได้ทำการปรับปรุงการเลี้ยงไก่ไข่ ซึ่งเมื่อ ๔๐ ปีก่อนไข่เพียง
๗๐-๑๕๕ ฟองต่อปีเป็นไข่ปีละ ๒๓๕ ฟองในปัจจุบัน

ปัจจุบันประเทศไทยเลี้ยงไก่ประมาณ ๓๐ ล้านตัว พันธุ์ไก่เลี้ยงเอาไข่คือไก่
เด็กฮอร์นขาวซึ่งมีอยู่ราว ๕๐% นอกนั้นก็พันธุ์เด็กฮอร์นดำนาตาลและนิวแฮมเชียร์ ซึ่งมี
อยู่อย่างละ ๑๐% ส่วนพันธุ์ไก่ที่เลี้ยงเอาเนื้อคือไก่พันธุ์พลัมหรือคัสซาว และคอร์นคัสซาว

การปรับปรุงการเลี้ยงไก่นั้น เขาจัดทำหลายอย่าง คือ

๑. จัดตั้งศูนย์ผสมพันธุ์ไก่ (Breeding Centres) ซึ่งเป็นฟาร์มเลี้ยงไก่ที่ทำการผสม
พันธุ์ และคัดเลือกพันธุ์ ในไก่พันธุ์ ไตพันธุ์ หนึ่งเท่านั้น ไก่ตัวทุกตัวจะต้องทดสอบการไข่และ
จัดสถิติ เฉพาะตัวที่ทดสอบจนจะใช้ในฝูงผสมพันธุ์ สำหรับการทดสอบลูกหลานนั้น (Pro-
geny Test) เขาทำสำหรับพ่อไก่ที่ใช้ผสมพันธุ์ และแม่ไก่ที่มาจากพ่อไก่ที่ดี โดยส่งไปทำการ
ทดสอบที่ศูนย์กลางการควบคุมพันธุ์ ศูนย์ผสมพันธุ์นี้ได้ทำการขายผลผลิตที่เกษตรกรหรือ
เกษตรกรจะมาซื้อไข่ฟัก ลูกไก่อายุ ๑ วัน และพ่อไก่จากศูนย์กลางผสมพันธุ์นี้จำนวนมาก
จึงทำให้ไข่ไก่และเนื้อไก่มีคุณภาพดี และเจริญอย่างรวดเร็ว

๒. ศูนย์กลางผสมพันธุ์ไก่ได้จัดตั้งเจ้าหน้าที่ไปช่วยแนะนำการเกษตรกร และการ

อาหาร โรงงานผลิตอาหารก็จะผสมอาหารสำเร็จรูปพร้อมด้วยค่าแนะนำมาแต่ผู้เลี้ยงจึง
เห็นหน้าที่ออกอย่างเดียวกัน คือ การเลี้ยงดู (management)

๓. สำหรับ การเลี้ยงดู ผู้เลี้ยงก็จะหาความรู้ได้จากมหาวิทยาลัย และสถานที่ ทดลอง
ต่าง ๆ เพราะเรื่องหนักได้มีการทดลองกันมากเกี่ยวกับการควบคุมสิ่งแวดล้อม ที่มีอิทธิพลเกี่ยว
กับการเลี้ยง เช่น การสร้างคอกตามฤดูกาลต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับ อุณหภูมิ, แสงสว่าง, ความ
ชื้น นอกจากนี้เครื่องมือเครื่องใช้ ในการเลี้ยงดูก็ได้ปรับปรุงให้ผู้เลี้ยงจำนวนมาก เช่น เครื่อง
ให้อาหารอัตโนมัติ เครื่องให้น้ำอัตโนมัติ เครื่องทำความสะอาดคอกดังที่ไว้รองพื้นคอก (Litter)
เครื่องล้างไข่ เครื่องฟักไข่อัตโนมัติ เครื่องคัดเด็กขนาดไข่เป็นต้น
การเลี้ยงไก่ในประเทศเดนมาร์ก

ประเทศเดนมาร์กได้เริ่มตั้งไข่ไก่ไปขายประเทศอังกฤษตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๖๕ ตลาดซื้อ
ไข่ไก่จากเดนมาร์กก็คือเยอรมนี นอกนั้นก็ยังมีประเทศสวีเดน เดนมาร์ก อิตาลี และฝรั่งเศส
ประเทศเดนมาร์กได้ทำการปรับปรุงเลี้ยงไข่ไก่ ซึ่งเมื่อ ๕๐ ปีก่อนไข่เพียง ๘๐-๑๑๕ ฟองต่อปี
เป็นไข่บด ๒๓๕ ฟอง ในปัจจุบัน

ปัจจุบันประเทศเดนมาร์กเลี้ยงไก่ประมาณ ๓๐ ล้านตัว พันธุ์ไก่ที่เลี้ยงเอาไว้คือไก่
เด็กรุ่นขาวซึ่งมีอายุราว ๕๐% นอกนั้นก็ยังมีพันธุ์เด็กรุ่นสีน้ำตาลและนิวแฮมเชียร์ซึ่งมีอยู่
อย่างละ ๓๐% ส่วนพันธุ์ไก่ที่เลี้ยงเอาไว้คือไก่พันธุ์ พัดมัทธอส์ขาว และคอร์นชีส์ขาว

การปรับปรุงการเลี้ยงไก่นั้นเขาจัดทำหลายอย่าง คือ

๑. จัดตั้งศูนย์ผสมพันธุ์ไก่ (Breeding Centres) ซึ่งเป็นฟาร์มเลี้ยงไก่ที่ทำการผสม
พันธุ์ และคัดเลือกพันธุ์ ในไก่พันธุ์ ไคพันธุ์ หนึ่งเท่านั้น ไก่ตัวทุกตัวจะต้องทดสอบการไข่และ
จัดสถิติ เฉพาะตัวที่เท่านั้นจึงจะไข่ในฝูงผสมพันธุ์ สำหรับการทดสอบลูกหลาน (Progene
Test) เขาทำสำหรับพ่อไก่ที่ไข่ผสมพันธุ์ และแม่ไก่ที่มาจากพ่อไก่ที่ดีโดยส่งไปทำการทดสอบ
ที่ศูนย์กลางการควบคุมพันธุ์ ศูนย์ผสมพันธุ์นี้ได้ทำการขายผลผลิตที่เกษตรกรซื้อคือเกษตรกร
ซื้อคือ เกษตรกรจึงมาซื้อไข่ฟัก, ลูกไก่อายุ ๑ วัน และพ่อไก่จากศูนย์กลางผสมพันธุ์นี้เป็น
จำนวนมากจึงทำให้ไข่ไก่และเนื้อไก่มีคุณภาพดี และเจริญอย่างรวดเร็ว

๒. ศูนย์กลางการผสมพันธุ์ ไก่ได้จัดตั้งเจ้าหน้าที่ไปช่วยแนะนำเกษตรกร และการ
แนะนำทำให้เกษตรกรได้ประโยชน์คือไข่ไก่จำนวนมาก ไก่โตเร็ว เบื่อง่ายอาหารน้อย ขาย
ได้ราคาดี เจ้าหน้าที่จึงเป็นที่ชมชื่นของชาวเกษตรกร

๓. รัฐบาลควบคุมคุณภาพของไข่และเนื้อไก่ที่จะทำการขายเป็นสินค้าออก เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะพ่อค้ามักจะถือว่าการเขารีดเขาเปรียบเป็นวิธีการค้าโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายของเกษตรกรและประเทศชาติ

รัฐบาลเดนมาร์กจึงออกกฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมคุณภาพของสัตว์ปีกซึ่งประกอบด้วยเกษตรกรที่ทำการเลี้ยงไก่และโรงฆ่าสัตว์ปีกซึ่งทำการ GRADE ไก่และบรรจุเนื้อไก่ให้หีบห่อมาตรฐานด้วย โรงฆ่าสัตว์ปีกที่แต่ละท้องถิ่นนั้นจึงจะได้รับอนุญาตให้ทำการสัตว์ปีกสำหรับส่งเป็นสินค้าได้และจะต้อง GRADE ไก่ให้ถูกต้อง ไม่ใช่เอาไก่ GRADE ตามมาเป็นไก่ GRADE หนึ่ง ไก่ที่ยอมให้ส่งออกได้คือไก่ GRADE หนึ่งและสองเท่านั้น ไก่ทุกตัวที่ส่งไปขายจะมีเครื่องหมายที่ปีกเป็นโลหะบอกชื่อโรงฆ่าสัตว์และคำว่า Denmark ถ้าไก่ตัวใดห่อด้วย Poly-hene เขาก็จะมีตราอยู่บนถุง

สำหรับไข่ไก่ที่จะส่งออกรัฐบาลก็ออกกฎหมายว่าเกษตรกรที่จะทำการเลี้ยงไก่เอาไข่ส่งต่างประเทศ จะต้องนำไข่ไปยัง สถานีหีบห่อ (Packing Station) ด้วยหีบห่อชนิดพิเศษ ซึ่งมีชื่อเกษตรกรผู้ผลิต, จำนวนของ, Control Number ซึ่งบอกวันที่ นำหนักไข่ จำนวนไข่ที่ ต้องการส่ง สำหรับผู้ที่ซื้อจากเกษตรกรมาเพื่อส่งขายต่างประเทศ กฎหมายกำหนดว่าจะต้องให้ทางสถานีทำหีบห่อและ Grade นอกจากนี้ทางสถานีจะใช้การส่องไข่ (Candling) เพื่อคุณภาพ การตรวจว่าไข่นั้นเหมาะสมที่จะส่งออกนั้นคือ ไข่ใหม่ สะอาดไม่มีขี้ขอบหรือสิ่งภายในภายนอก ไข่ และเปลือกมีคุณลักษณะดี เขาไม่รับไข่ดังกล่าว เพราะคุณภาพไม่แน่นอน การตรวจว่าไข่ดังกล่าวหรือไม่ เขาใช้แสงอุตราไวโอเล็ต ดังนั้นวิธีที่จะได้ไข่ใหม่ที่มีคุณภาพดี เขาจึงให้เกษตรกรหรือสถานีหีบห่อจัดห้องที่มี อุณหภูมิพอเหมาะ เพื่อเก็บไข่อย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง แล้วเก็บ Grade ดีตราแล้วใส่ในหีบซึ่งบรรจุ ๓๖๐ ฟอง และส่งออกต่างประเทศเร็วที่สุดที่จะเร็วได้ ไข่ที่ทำการตรวจจากสถานีหีบห่อแล้ว เขาใช้คัดรด้วยเครื่องอัตโนมัติ คำว่า Danish ดีแดงอยู่ในวงกลมสีแดง และมี Cods บอกชื่อผู้ส่งสินค้าออก วันที่ Grade และสถานีหีบห่อ

๔. เกษตรกรใช้เลี้ยงไก่สาว เพื่อทดอบการไข่จนถึงอายุ ๘ เดือน ตัวใดไข่ไม่ดีก็จะฆ่าขายเป็นไก่เนื้อ คุณภาพของเนื้อไก่งดี แต่เนื่องจากการเลี้ยงไก่เป็นไก่เด็กฮอร์นจำนวนมาก เนื้อไม่ค่อยดี เดียวเกษตรกรที่เลี้ยงขายต่างประเทศจึงเลี้ยงเฉพาะไก่พันธุ์เนื้อ เช่นไก่พันธุ์ พัดมหรือค ดีขาวและคอร์นิชดีขาว

๕. สำหรับการขายเนื้อไก่ภายในประเทศนั้น โรงฆ่าสัตว์ก็ทำการคัดเป็นสองๆ แล้วแช่เย็นและห่อขายเช่นกัน

การเลี้ยงไก่ในประเทศเนเธอร์แลนด์

ในประเทศเนเธอร์แลนด์มีการเลี้ยงไก่ ประมาณ ๒๒ ล้านตัว มีไก่พันธุ์ โรดไอแลนด์แดงประมาณ ๑๒% ไก่เด็กฮอร์นขาวประมาณ ๘% ไก่พันธุ์อื่น ๆ ประมาณ ๑% ที่เหลือก็เป็นไก่พันธุ์ผสม ซึ่งได้แก่เด็กฮอร์นขาวกับโรดไอแลนด์แดงประมาณ ๕๐% ไก่พันธุ์เด็กฮอร์นขาวกับนิวแฮมเชียร์ ๒๐% ไก่พันธุ์เอกเช็คเกอร์เด็กฮอร์น (Exchequer) กับโรดไอแลนด์แดง ๑๐% และไก่พันธุ์ นิวแฮมเชียร์กับโรดไอแลนด์แดงอีก ๑๐%

ชาวนาฮอลันดาเลี้ยงไก่เพื่อขายไ้มากกว่าขายเป็นไก่เนื้อ (Table poultry) ไก่ที่เลี้ยงเอาไว้ก็คือไก่พันธุ์ผสมที่กล่าวแล้ว ชาวนาโดยทั่วไปจะเลี้ยงไก่ในครอบครัวที่คนปนทราย โดยสร้างคอกไก่เคลื่อนที่ (Colony Houses) ขนาด ๖ ๒ คูณ ๑๐ ตร. ฟุตด้วยพวกคนฮอลันดาแบบคัมหรือคัมพญาในประเทศไทย สำหรับเลี้ยงไก่รุ่น และมีโรงเลี้ยงไก่ใช้อีกต่างหาก

รัฐบาลได้เข้ามาช่วยเหลือนาฮอลันดา โดยมีจุดประสงค์คือ

- ๑. บั๊งกันโรคของไก่
- ๒. ปรับปรุงคุณภาพของไก่และผลิตภัณฑ์จากไก่
- ๓. รักษาคุณภาพของไก่และผลิตภัณฑ์จากไก่ให้ประชาชนบริโภค และส่งออกนอกประเทศ

การซึ่งชื่อว่า "สภาสินค้าสัตว์ปีกและไข่" (Oomydiiy Board for Ooultry and Egg) ด้วยวิธีช่วยเหลือคือรัฐบาลได้จัด

- ๑. ฟาร์มไก่พันธุ์ (Pedigree Breed Farm)

ชาวนาที่ต้องการจะเป็นฟาร์มไก่พันธุ์ จะต้องแสดงว่ามีความสามารถในการผสมพันธุ์ และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเข้มงวด เช่นในฟาร์มจะต้องเลี้ยงแต่ไก่พันธุ์ที่กำหนดเท่านั้น แม่ไก่ที่ให้ไข่แรกจะต้องเก็บสถิติด้วยวิธีไรรั้งกตทุกตัว และต้องใช้ความสามารถในการที่จะให้ไก่โตเร็วกว่าธรรมดา ไข่ตั้งแต่อายุยังน้อย ไข่ตกร, ไข่ใหญ่ ลูกไก่เลี้ยงรอดมากเพราะแข็งแรงและไข่มีคุณภาพดีเป็นต้น นอกจากนี้ยังมี Progene Test โดย

มีการเก็บสถิติให้ทราบว่า พ่อไก่โทนผสมกับแม่ไก่คัวไหน และไข่ที่ได้จะแยกฟักเพื่อทราบผลของพ่อไก่และแม่ไก่นั้น ๆ

ต่อจากนั้นดูไก่และพ่อไก่ที่จะไร้ผสมพันธุ์ จะถูกส่งไปยังผู้ผลิตไข่ฟักที่ลงทะเบียน Licenced Producers of Hatch Eggs และเมื่อไก่โตเต็มที่เป็นแม่ไก่และพ่อไก่ เจ้าพนักงานจากสถานีค้าไก่และไข่จะทำการตรวจสอบ ถ้าปรากฏว่าไก่คัวใดให้ผลตคน้อยลง ไม่เหมาะที่จะไร้ผสมพันธุ์ ก็คัดออก ในประเทศเนเธอร์แลนด์มีฟาร์มไก่พันธุ์ อยู่ประมาณ ๒๐๐ ฟาร์ม

๒. ผู้ผลิตไข่ฟักที่ลงทะเบียน ผู้ที่จะผลิตไข่ฟักจะต้องลงทะเบียนอยู่ในความควบคุมว่า ไก่ที่เลี้ยงจะต้องมาจากฟาร์มไก่พันธุ์ และต้องมีการตรวจราชการเป็นประจำ มีผู้ผลิตไข่ฟักที่ลงทะเบียนอยู่ประมาณ ๕,๐๐๐ แห่ง

๓. โรคฟักไข่ลงทะเลเบียน ผู้ที่จะตั้งโรงฟักไข่จำเป็นต้องมีความรู้ในการฟักไข่ มีเครื่องมือพร้อม และต้องซื้อไข่จากผู้ผลิตไข่ฟักที่ลงทะเบียน ไข่ที่ชอขนาด ๕๕ แกรมหรือ ๑.๙ ออนซ์ เครื่องฟักไข่จะต้องฆ่าเชือกก่อนและหลังฟักไข่

๔ การป้องกันโรคไก่ รัฐบาลได้ตั้งสถาบันสัตวแพทย์ผลิตวัคซีนและซีรัม และจะส่งไก่ตายหรืออวัยวะต่าง ๆ มาให้ทำการตรวจและควบคุมโรค

๕. พ่อค้าไก่และไข่ ผู้ที่จะเป็นผู้ทำการขายไก่และไข่เป็นการขายส่ง จะต้องมีความรู้ในทางนี้และต้องปฏิบัติตามกฎหมายประการ เช่นมีเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดคุณภาพมาตรฐาน การจับหีบห่อ การจัดขนาดไข่ และถ้าเป็นการตั้งเป็นสินค้าขายออกแล้วยังมีกฎอีกมากมาย

จากเรื่องนี้จะเห็นได้ว่ารัฐบาล จำเป็นต้องควบคุมและรักษามาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางเกษตร มีดังนี้แล้ว ประเทศไทยจะเสียลูกค้าจากต่างประเทศ

ประเทศเนเธอร์แลนด์ส่งไข่ไก่ไปขายประเทศเยอรมันตะวันตกถึง ๘๑% อิตาลี ๘% และฝรั่งเศส ๕% ที่เหลือใช้ภายในประเทศ

ถ้าหับไก่เมื่อฆ่าแล้วส่งไปขายประเทศเยอรมันตะวันตก สวิตเซอร์แลนด์ ส่วนไก่เนื้อที่ยังมีชีวิตส่งไปขายที่ประเทศเยอรมันตะวันตกและอิตาลี ไข่ฟักส่งไปขายประเทศอิตาลี

ไก่ที่เลี้ยงไข่นั้นเป็นอาหารคือ

๑. แม่ไก่ที่คัดออกในการไข่ปีแรกไม่ได้ผลดี แม่ไก่เหล่านี้เนื้อดีมาก

๒. ไก่กระทงคือไก่ซึ่งฆ่าเมื่ออายุ ๖-๑๓ อาทิตย์มี ๒ ชนิด คือ ชนิดสีขาวและสี
 เหลือง ไก่ที่ให้เนื้อสีขาวก็ได้แก่ไก่พันธุ์นอร์วออดแลนด์ บลู, ชัดเช็ก และดุกผสม ส่วน
 ไก่ที่ให้เนื้อสีเหลืองก็ได้แก่ไก่ ไวท์ร็อก, คอรัวร็อก และคอรันิช

ในประเทศเนเธอร์แลนด์มีการเลี้ยงเป็ดเนื้อพันธุ์ บักกิงด้วย
 การเลี้ยงไก่ในประเทศรัสเซีย

ในประเทศนี้ไม่มีการเลี้ยงไก่รุ่นกระทงเป็นด้าเป็นต้น เนื้อไก่ที่ผลิตได้ประมาณ ๒ พัน
 ด้านปอนด์ ไข่ผลิตได้ประมาณ ๒๐ พันด้านฟอง ชาวนากินทั้งเบ็ดและห่านด้วย

พันธุ์ไก่ที่เป็นที่นิยมเลี้ยงมี ๒๓ พันธุ์ คือ รัตเชียนไวท์ ซากอร์ไวท์ (Zagor White)
 มอดโคว์ ซาเกอร์ (Zagorsk) เดนิกรากไวท์ กูชิน (Kuchin) เฟิร์สท์ออฟเมย์ (First
 of may) เยอร์โลฟ (Yurlov) ลีเวน (Liven) ยูเครียนยูเชงค์ไวท์ (Ukrainian
 Ushank) ไรต์ไอแลนด์แดง ไวท์พลัมทรีร็อก บาร์พลัมทรีร็อก โพลท์ทาวา (Poltava) ออด-
 คาล์ออฟ. ยูเครียนแบดด์, นิชเน็ดเดวิท (Nizhnedevits) ยูเครเนียนเคดย์ ชัดเช็ก
 ยูเครเนียนซุซุลยาสต์ (Zozalyast) นิวแฮมเชียร์แดง

พันธุ์ไก่ที่นิยมมากที่สุด รัตเชียนไวท์ ยูเครเนียนยูเชงค์ไวท์ โพลท์ทาวา ไก่
 พลัมทรีร็อก นิวแฮมเชียร์แดง ไรต์ไอแลนด์แดง และออดคาล์ออฟ

สำหรับไก่พันธุ์ เดนิกรากไวท์นั้น นายโซกิกอฟ (Sokikov) ที่สถาบันผสมพันธุ์
 ไก่ที่เดนิกรากเป็นผู้สร้างชนิดนี้ด้วย (Vegatative Transfusion) โดยนำเนื้อของไก่พันธุ์ ออด-
 คาล์ออฟเข้าไปในไก่เด็กฮอว์นชาวทำอายุ ๕ ชั่วโมงได้ไก่พันธุ์ นซึ่งมีลักษณะเหมือนไก่เด็กฮอว์น
 และใช้คอกเช่นเดียวกับเด็กฮอว์น แต่ผู้สร้างไก่พันธุ์ นยังไม่รับรองว่าไก่พันธุ์ นจะรักษาพันธุ์
 แท้ไว้ได้หรือไม่

การเลี้ยงไก่เลี้ยงกันมากตาม Collective Farm เป็นการเลี้ยงแบบโคโดหนึ่งบ้าง รั้ง
 กรงบ้าง ในคอกบ้าง ไข่เฉลี่ย ๓๓๘ ฟองใน ๑ ปี ในฟาร์มดี ๆ

ในสถาบันการค้นคว้าเรื่องไก่ที่ยูเครเนียน มีผู้เชี่ยวชาญไก่ในต่างาต่าง ๆ ถึง ๓๘ คน
 และกำลังเริ่มทำพันธุ์ไก่รุ่นกระทง โดยใช้ไก่จากอเมริกาพันธุ์ นิวแฮมเชียร์, พลัมทรีร็อก ไก่
 คอรันิช และโพตส์ดัก เพื่อให้โคเร็วอียงชน ประดิทธิภาพการใช้อาหารคียงชน เนื้อมีคุณ

คุณภาพดีของชน อาหารสำหรับไก่รุ่นกระตังก็ได้มีนักโภชนาการดีจัดทำกันอย่างรีบเร่งโดยใช้ Silage จากข้าวโพดและหัวผักกาดด้วย และอาหารก็ให้แบบเบี่ยงซึ่งมีคุณค่าคิด

การเลี้ยงไก่ในประเทศไทย

การเลี้ยงไก่ในประเทศไทยในขณะนี้ พอดีรวบรวมได้เป็น ๖ จำพวก คือ

จำพวกที่ ๑ การเลี้ยงไก่เพื่อขายพันธุ์ เป็นอาชีพ ไก่ที่เลี้ยงเป็นไก่พันธุ์ต่างประเทศ เช่น ไก่พันธุ์เดกฮอร์น ไก่พันธุ์โรดไอส์แลนด์แดง เป็นต้น การเลี้ยงแบบนี้มักขายทั้งไข่ทำพันธุ์ ลูกไก่พันธุ์ ตลอดจนไก่ใหญ่ด้วย การเลี้ยงไก่แบบนี้เป็นการเลี้ยงแบบถูกหลักวิชา จะพบเลี้ยงกันอยู่ตามชานเมืองในพระนครและธนบุรี และตามอำเภอเมืองของจังหวัดต่าง ๆ

จำพวกที่ ๒ การเลี้ยงไก่เพื่อขายเป็นอาชีพ การเลี้ยงไก่แบบนี้จะพบในพระนครและธนบุรี ตลอดจนอำเภอเมืองหรืออำเภอใหญ่ ๆ ที่มีพลเมืองมากเท่านั้น และมักจะเป็นฟาร์มไก่ที่ขายไข่พันธุ์และไก่พันธุ์ด้วย การเลี้ยงมักเลี้ยงถูกหลักวิชา

จำพวกที่ ๓ การเลี้ยงไก่รุ่นกระตัง การเลี้ยงไก่แบบนี้จะพบในพระนครและธนบุรี เป็นการเริ่มเลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อ ในประเทศไทยยังไม่ทราบว่าจะสำเร็จหรือไม่ ไก่ที่นำเข้ามาเป็นไก่ Hybrid ซึ่งผสมพันธุ์มาจากต่างประเทศ

จำพวกที่ ๔ การเลี้ยงไก่แบบหลังบ้าน ของครอบครัวข้าราชการหรือ พ่อค้า และประชาชน การเลี้ยงแบบนี้เป็นการเลี้ยงอดิเรกของพ่อบ้าน หรือแม่บ้าน โดยมากเลี้ยงไว้กินใช้ภายในครอบครัว ส่วนมากไม่ได้ขายเพราะจำนวนไม่พอ การเลี้ยงแบบนี้จำนวนลดน้อยลง โดยมากจะเลี้ยงกันมากเมื่อรัฐบาลประกาศชักชวนให้เลี้ยงกันเป็นพัก ๆ แม้ไก่ที่เลี้ยงไว้ไม่กล้าขายเพราะกลัวบาป บางคนเลี้ยงไว้จนตายไปเอง ทำให้เบียดเบียนในแง่เศรษฐกิจ

จำพวกที่ ๕ เกษตรเลี้ยงตามชนบท ซึ่งเลี้ยงไว้กินทั้งตัวและไข่เกษตรกรคนไทยมักเลี้ยงไว้ตามบ้านเกือบทุกครัวเรือน การเลี้ยงก็ให้แค่ข้าวเปลือกที่หาได้จากการทำนา นอกนั้นไก่ก็หาอาหารกินเอง ไก่เหล่านี้นอกจากใช้รับประทานเมื่อเวลามีแขกมาเยี่ยมหรือจัดงานเลี้ยงแล้วถ้าเหลือก็นำไปขายตามตลาด หรือบางครั้งชาวบ้านจะมาซื้อถึงที่ตาม

ท้องถิ่นเดียวกัน ไก่เนื้อที่รับประทานกันอยู่ทั่วไปในประเทศไทยในขณะนี้ เป็นไก่ที่เลี้ยงกันแบบนี้เป็นส่วนใหญ่

จำพวกที่ ๖ คนจีนเลี้ยงไก่ คนจีนมักจะเลี้ยงทั้งเบ็ดแคะไก่ในขณะเดียวกัน การให้อาหารดีกว่าชาวมาเพราะมีอาหารโปรตีนให้ด้วย นอกจากนั้นคนจีนมักเลี้ยงไก่คอนด้วย ไก่คอนที่ได้รับความนิยมในขณะนี้ คือไก่ลูกผสมมารีกับตะเภา หรือไก่โรดไอแลนด์แดงกับไก่ตะเภา หรือไก่ที่มีเลือด ๓ อย่างคือ ไก่อยู่ ไก่บาร์และไก่โรด หรือไก่ตะเภาไก่บาร์และไก่โรด

ถ้าจะแบ่งตามจุดประสงค์ของผู้เลี้ยงในประเทศไทยแล้ว ก็พอจะแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๔ ประเภท คือ

๑. ไก่พันธุ์เนื้อ
๒. ไก่พันธุ์ไข่
๓. ไก่พันธุ์เนื้อและไข่
๔. ไก่พันธุ์สวยงาม

๑. ไก่พันธุ์เนื้อ มีกำเนิดจากทวีปเอเชีย เป็นไก่ตัวโต น้ำหนักมากปร่าวงเทอะทะ มีเนื้อมาก รสอร่อย ไข่ไม่ดก เช่นไก่บราม่า (Brahma) ซึ่งแบ่งเป็นพันธุ์รามันแบนคัม พันธุ์โรท์บราม่า พันธุ์คาร์คบรามัน พันธุ์บราม่า ไก่โคชิน (Cochin) ซึ่งแบ่งออกเป็นพันธุ์สป๊อคโคชิน พันธุ์โคชินแบนคัม พันธุ์ไวท์โคชิน และแบดดิคโคชิน ไก่แดงชาน (Langshans) ซึ่งมีดีซางและดำเป็นต้น ไก่จำพวกนี้ไม่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย ไก่พันธุ์เนื้อนิยมเลี้ยงกันในภาคใต้ของประเทศไทย คือไก่เบตง

๒. ไก่พันธุ์ไข่ มีกำเนิดแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เป็นไก่มีรูปร่างเล็กกริยาทำทางประปรีย์ดองใจ เนื้อไม่อร่อย ไข่ดกเช่นไก่เด็กฮอร์น ซึ่งแบ่งออกเป็นหลายชนิดแต่ที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย คือเด็กฮอร์นขาว

๓. พันธุ์เนื้อและไข่ เป็นไก่ที่มีน้ำหนักปานกลาง กริยาทำทางประปรีย์ดองกว่าไก่พันธุ์เนื้อ เนื้อน้อยกว่า—ไก่พันธุ์เนื้อแต่มากกว่าไก่พันธุ์ไข่และรสอร่อยกว่า ไข่ไม่ดกเท่าไก่พันธุ์ไข่ แต่ก็ไม่น่าสนใจเสมอไป เพราะการแข่งขันไข่ดกในประเทศไทยปรากฏว่าไก่โรดไอแลนด์แดงไข่ได้จำนวนมากกว่าไก่เด็กฮอร์นขาว ใน ๑ ปี ไก่พันธุ์ผสมเมืองที่เลี้ยง

กันเพื่อเอาเนื้อและใช้คานขนบที่คือไก่ตะเภาและไก่อุ นอกจากไก่โรดไอแดนค์แดงแล้วไก่นิยมเลี้ยงกันก็มีไก่ออดตัดอพอ บารพดัมหรือค เป็นต้น

๔. ไก่พันธุ์สวยงาม เป็นไก่ที่เลี้ยงไว้เล่น ๆ เพราะเป็นไก่ที่มีดีและขนหางามน่ารัก เช่นจำพวกไก่เตี้ยต่าง ๆ นอกจากไก่พื้นเมือง คือไก่แจ้ ไก่จำพวกนี้ ปัจจุบันไม่เป็นที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย

คุณหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจได้กล่าวถึงประวัติการเลี้ยงไก่ในประเทศไทย ในการประชุมทางวิชาการครั้งที่ ๒ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่า พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ทรงเขียนไว้ว่า พระปิยะมหาราชรัชกาลที่ ๕ เป็นคนไทยพระองค์แรกที่ได้นำไก่เลี้ยงไว้ในประเทศไทย โดยพระองค์ท่านได้ส่งไก่เด็กฮอรันเข้ามาเลี้ยงที่นครปฐม ต่อมาได้มีผู้ส่งไก่พันธุ์ต่างประเทศเข้ามาเลี้ยงอีกเรื่อย ๆ เช่นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ และเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๗ ซึ่งในป็นผลส่งเข้ามาเลี้ยงได้สำเร็จคือ ม.จ. สิริพิพร ฯ และท่านกล่าวว่าในเวลานั้นชาวพระนครกินไข่กันวันละประมาณ ๓๐๐ ฟองเท่านั้น ต่อมาปี พ.ศ. ๒๔๘๕ คุณหลวงสุวรรณ ฯ ในนามของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เริ่มอุตสาหกรรมไก่ในประเทศไทย อย่างแท้จริงโดยได้รับความร่วมมือจากองค์การอาหารและเกษตร กรมปศุสัตว์ และองค์การชุมชนของสหรัฐอเมริกา อุตสาหกรรมไก่เจริญสูงสุดในพ.ศ. ๒๕๐๒ มีแม่ไก่ไข่ในราวหนึ่งล้านสองแสนแม่ ผลิตไข่ได้วันละหกแสนฟอง มูลค่าปีละ ๓๐๐ กว่าล้านบาท และสามารถส่งไข่ออกนอกประเทศ (ฮ่องกง) เดือนละ ๓๒ ล้านฟอง ต่อมาอุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่ก็ตกต่ำ และกระเตื้องขึ้นบ้าง จนในขณะนกขยายตัวขึ้นอย่างช้า ๆ อุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้อุตสาหกรรมการเลี้ยงไม่เจริญเท่าที่ควรก็คือปัญหาการเลี้ยงไก่

ปัญหาในการเลี้ยงไก่

๓. ปัญหาตลาดเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในประเทศไทย เพราะ
 - ๓.๑ ประชาชนมีอำนาจในการซื้อ (Purchasing power) น้อยเพราะมีรายได้น้อย เมื่อเทียบกับราคาเนื้อไก่
 - ๓.๒ ประชาชนใช้ไข่เบ็ดในการปรุงอาหารแทนไข่ไก่ เพราะราคาถูกกว่าและไข่ใบใหญ่กว่า
 - ๓.๓ รัฐบาลควรหาตลาดต่างประเทศให้

๓.๔ รัฐบาลควรควบคุมคุณภาพของไข่และเนื้อไก่ที่จะส่งต่างประเทศ

๓.๕ รัฐบาลควรมีราคาประกันช่วยรับซื้อไก่และไข่ไก่

๒. ปัญหาเรื่องโรคและพยาธิซึ่งทำลายไก่ปีละมาก ๆ ซึ่งเป็นเรื่อง ของ กรมปศุสัตว์ และ ดัดดแพทยศาสตร์

๓. ปัญหาในเรื่องอาหารและการให้อาหาร ตลอดจนการจัดการเลี้ยงดู เรื่องนี้ก็ได้แก่อาหารไก่แพง อาหารไม่มีคุณภาพดี อาหารไม่ได้ดีดัดจนทำให้เสียประโยชน์ไปเปล่า ๆ การสร้างคอก การเอาใจใส่ของคณงานที่เลี้ยงดูเหล่านักคองพยายามประหยัดและหมั่นตรวจตรา มีฉนวนอากาศทุน เรื่องนี้เป็นเรื่องของกรมปศุสัตว์และคณะเกษตรศาสตร์ที่จะทำการทดลองค้นคว้า

๔. การคัดเลือกลูกไก่และไก่ใหญ่ ผู้เลี้ยงควรรู้จักคัดเลือกลูกไก่มาเลี้ยง ให้ได้ลูกไก่ที่ดีทั้งไรและต้องคอยคัดลูกไก่และไก่ใหญ่ที่ไม่ผลิตให้กำเนิด เพราะไก่กินอาหารแล้วไม่ผลิตก็ าก็ควรคัดขาย

๕. ขนาดของกิจการเลี้ยงไก่ควรให้พอเหมาะ ขนาดใหญ่มักจะได้นำไรมากกว่าขนาดเล็ก

๖. ผู้ที่จะทำการเลี้ยงไก่ควรทำสัญญา และระวังเรื่องสัญญาให้ผู้เลี้ยงไก่ได้รับทุน และได้ขายผลิตผลเต็มมาเต็มมือ ในราคาที่มีกำไร

๗. ตลาดภายในประเทศ เรื่องนี้กระทรวงเศรษฐกิจน่าจะพยายามหาตลาดสำหรับเกษตรกร เพราะมีข้าวดองพาณิชย์อยู่ในต่างประเทศอยู่แล้ว

๘. ตลาดภายในประเทศ ตลาดภายในประเทศก็คือ การบริโภคไข่ไก่ของคนไทย คนไทยยังรับประทานไข่ไก่น้อยไป แต่รับประทานไข่เบ็ดกันมาก ในประเทศที่เจริญ ประชาชนคนหนึ่งควรกินไข่ไก่ ปีละประมาณ ๒๐๐ ฟอง ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องของกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการจะโฆษณาให้นักเรียน นักศึกษาและประชาชนสนใจรับประทานไข่ไก่น่ามากยิ่งขึ้น

จากหนังสือ 1. Poultry Husbandry by Ju
2. Livestock in the Soviet Union
3. Danish Agriculture
4. Dusch Agriculture